

FHille

– för en god skolstart

VECKA 11

Tema: Djur

VECKA 11 • Djur

Hipp och Hopp står under trädet. Det är kallt och de fryser. De tittar på två barn som kommer gående tillsammans med sina föräldrar.

”Titta, de tar ett träd med sig hem?” säger Hopp. ”Ska de äta det?”

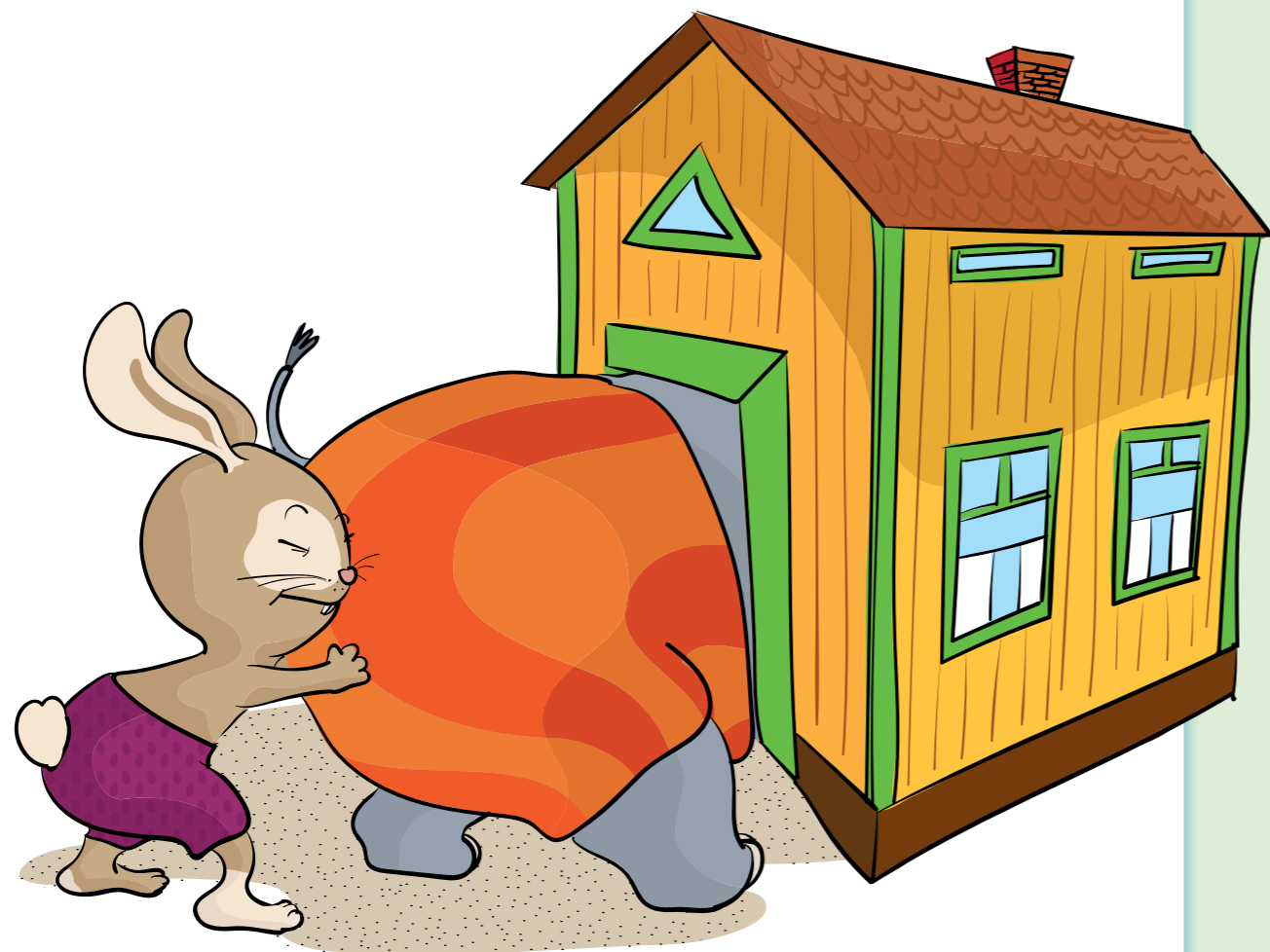
”Nej”, säger Hipp. ”Det ska vara deras julgran.

De pyntar den och dansar runt den.”

Hopp börjar skratta.

”Tänk!” säger Hipp. ”Kaniner som du kan också bo hemma hos människorna.”

”Skulle de då dansa runt mig också?” viskar Hopp.

”Nej, du skulle vara deras sällskapsdjur, och så skulle du få en bur, där du skulle vara när de inte leker med dig.”

”Jag vill vara här!” säger Hopp och stampar i marken.

”Sch!” viskar Hipp. ”Människor gillar sina sällskapsdjur. De gosar med dem, och ger dem vatten och mat varje dag.”

Hopp tänker efter. Det skulle kanske ändå inte vara så dumt att vara ett sällskapsdjur. Hon får en idé.

”Ska vi följa efter dem? Kanske de skulle kunna ta oss båda till sällskapsdjur och ge oss massor av mat?”

”Det går inte. Jag hör till de vilda djuren.

Vilda djur brukar inte vara sällskapsdjur. De kan vara farliga för människan!”

”Jag kan nog också vara farlig”, säger Hopp och boxar ut i luften.

”Ja, men kaniner är tamdjur, precis som hund, katt och marsvin. De kan vara sällskapsdjur.”

”Jag har en idé”, säger Hopp.

”Om jag nu skulle bli ett sällskapsdjur, så får jag komma in i huset och få mat.

Och så kan jag öppna dörren så att du kan komma in, så du också kan få mat, och ...”

Hipp avbryter: ”Ja, det är snällt av dig, men jag är alltför stor.

”Jag kan helt enkelt inte ta mig in genom dörren.”

”Äsch då. Är alla vilda djur lika stora som du?”

”Öh... nej, jag är ett av de största”, säger Hipp stolt.

”Känner du inte vilda djur?”

”Jo” säger Hopp och ryser. ”Jag känner ett mycket farligt vilt djur, som kan flyga. Det är litet och gult och brunt. Vet du vad det är?”

Hipp tänker efter en bra stund. "Det är gult och brunt?"

Hopp nickar.

"Det kunde vara en tiger eller ett lejon eller en giraff.

De är vilda djur, men de kan ju inte flyga", säger Hipp.

"Nej, det är inte något av dem", säger Hopp.

"Det här sticker och låter bzzzz när det kommer flygande."

"Jaha! Menar du ett bi?"

Hopp nickar glatt.

"Ett bi är en insekt. Det är inte ett vilt djur", förklarar Hipp.

"Det är i alla fall farligt", säger Hopp.

"Egentligen är biet inte farligt. Det sticks bara om det själv blir skrämt. Så du behöver inte vara rädd för bin. Och det finns inga bin på vintern."

"Det är bra", säger Hopp glatt.

Hon hoppar lite för att få upp värmen och börjar skratta igen.

"Tänk att människorna tar ett träd in i huset för att dansa runt det. Jag är mycket hellre här hos dig, och så kan vi dansa runt vårt eget träd."

Hipp nickar, och så dansar de runt det stora trädet.

Och kanske dansar de fortfarande.

Frågor om sagan:

Hurdana djur är tama?

Hurdana djur är vilda?

Vilka andra djurgrupper kommer ni på? (Till exempel insekter, fåglar, fiskar o.s.v.)

Vad skulle hända, om Hopp kom hem till er som sällskapsdjur?

Hopp är rädd för bin. Finns det djur som du är rädd för? Hur kommer det sig?

Den här veckan handlar om skillnaden mellan DJUR

Vad får ditt barn ut av temat?

- ▶ Kunskap om olika djur
- ▶ Skillnaden mellan vilda djur och tama djur
- ▶ Att kategorisera
- ▶ Att vilda djur och tama djur behöver olika omsorg

Lästips:

Djur - vad ska bort?
av Violet Peto

Carin Wirsén, Mats
Wänblad, Mattias Danielsson m.fl.
Rut & Knut tittar ut på tama djur:
kossor och kaniner

Rut & Knut tittar ut på vilda djur:
Älgar och gråsuggor

Vilda djurboken: favoritdjur
i svensk natur
av Martin Emtenäs

Aktiviteter

Vecka 11

Måndag: Hopp flyttar in

Ni läser berättelsen om Hipp och Hopp och välkomnar Hopp till ert hem.

Använd: berättelsen i häftet, kaninen Hopp, papper och färgpennor.

Tisdag: Djur och bokstäver

Ni samtalar om olika djur.

Använd: boken Djurens ABC (Anna Ribbing & Mia Nilsson) eller Ahmed Anka och ödlan Örjan (Carin Wirsén & Stina Wirsén) eller Dino ABC (Sarah Sheppard).

Onsdag: Ett skepp kommer lastat

Ni leker en lek om djur.

Använd: en boll (er egen).

Torsdag: Vilka djur kan bo hos oss?

Ni resonerar kring vilda djur och husdjur.

Använd: pappersarket med djur.

Fredag: Hur lever djuren?

Ni funderar tillsammans på vad djur brukar göra.

Använd: arket med textkort, lim och sax.

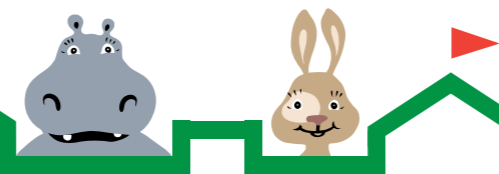
Extra: Fånga musen

Ni leker en lek tillsammans.

Använd: snöre, knappar och en plastmugg (era egna).

MÅNDAG • Välkommen Hopp

Läs berättelsen om Hipp och Hopp och välkomna Hopp till ert hem.

Använd

- ▶ berättelsen om Hipp och Hopp
- ▶ Hopp
- ▶ papper och färgpennor.

Att göra:

- ▶ Läs berättelsen om Hipp och Hopp.
- ▶ Gör en välkomstskylt till Hopp.
- ▶ Berätta om djur för Hopp.

Barnet lär sig

- ▶ att berätta
- ▶ att det känns bra då någon lyssnar
- ▶ något nytt om olika djur.

Gör så här:

Läs berättelsen om Hipp och Hopp och samtala med ditt barn utgående från Frågor om sagan.

Ta fram papper och färgpennor.

Gör en skylt med texten VÄLKOMMEN.

Välkomna Hopp till ert hem: Fundera tillsammans på var Hopp ska sova, vad Hopp vill äta, vad hon tycker om att göra och leka o.s.v.

Samtala om att Hopp gärna vill bekanta sig med er och med sådant som ni brukar göra. Ni kan göra det till en vana att en tid framöver på kvällen berätta för Hopp vad som hänt under dagen.

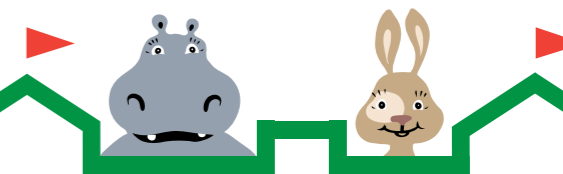
I dag kan ni berätta för Hopp om tama och vilda djur. Låt ditt barn i lugn och ro fundera på det hon eller han berättar. Lyssna aktivt och gå med i leken. Hjälp ditt barn genom att ställa öppna frågor.

Tillägg också det du vet om de olika djuren.

Om ni vill kan ditt barn rita eller måla med vattenfärger Hipp och Hopp. Förvara teckningen i FHille-mappen.

TISDAG • Djur och bokstäver

Samtala om bokstäver och djur.

Använd

- ▶ boken med ABC.

Att göra:

- ▶ Titta tillsammans på bilderna i boken och lyssna på hur bokstäverna låter.

Barnet lär sig

- ▶ att vara uppmärksam
- ▶ hur bokstäver ljudas och heter
- ▶ att se detaljer och leta efter något bestämt
- ▶ namnen på tidigare obekanta djur
- ▶ var och hur djuren lever.

Gör så här:

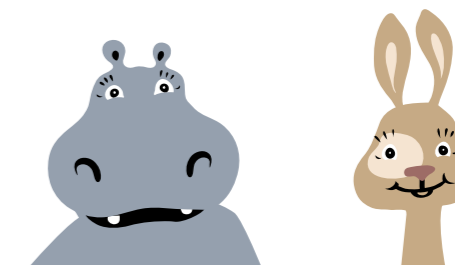
Ta fram boken och titta i den tillsammans.

Ditt barn kan välja uppslag. Benämns djuren och lyssna på första ljudet i de olika djurens namn. Titta sedan på bokstaven och fundera tillsammans på vad bokstaven heter och hur den låter.

Upptäck tillsammans att en del bokstäver låter och heter olika! Exempelvis H heter "hå" men låter "hhh" och S heter "es" men låter "sss".

Be ditt barn sedan välja bokstäver ur sitt eget namn och titta på djuren på motsvarande uppslag.

Benämns djuren. Samtala om de olika djuren och ställ också frågor om dem, till exempel kring storlek, styrka, utseende, olika djurläten, var djuren lever; ovanför, på eller under marken o.s.v.

Om ni vill kan ni försöka att rimma på de djur som ni tittar på i boken. Till exempel uggle-smuggla, katt-hatt, ål-bål. Nonsensrim går också bra!

ONSDAG • Ett skepp kommer lastat

Lek en lek och lär barnet om olika djur.

Använd

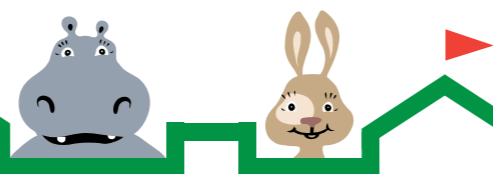
- ▶ en boll (er egen).

Att göra:

- ▶ Välj en plats där ni har tillräckligt med svängrum.
- ▶ Gissa vilda djur, sällskapsdjur och husdjur.

Barnet lär sig

- ▶ övar att kasta och ta lyra
- ▶ övar öga-handkoordination
- ▶ att lyssna och ta emot uppmaningar och att ge uppmaningar
- ▶ om skillnaden mellan vilda djur, sällskapsdjur och husdjur.

Gör så här:

Samtala med ditt barn om skillnaden mellan:

Vilda djur: t.ex. lejon, giraff, varg, älg.

Husdjur: t.ex. ko, får, lamm. (Djur på bondgården)

Sällskapsdjur: t.ex. hund, katt, marsvin, undulat. Tala också om vilka av de här djuren som är tama och vilka som är vilda.

- ▶ Ta bollen och ställ er mittemot varandra.
- ▶ Kasta bollen till ditt barn och säg: "Ett skepp kommer lastat med VILDA DJUR."
- ▶ Barnet säger namnet på ett vilt djur "LEJON", och kastar bollen tillbaka till dig. Du säger lejon och tillägger ett annat vilt djur, exempelvis igelkott. Kasta sedan bollen till ditt barn, som tillägger ännu ett vilt djur.

Efter några gånger säger du: "ett skepp kommer lastat med husdjur", och kastar bollen till ditt barn.

Barnet säger namnet på ett djur "HÖNA", och kastar bollen tillbaka till dig.

Försök till slut med SÄLLSKAPSDJUR.

Byt nu så att det är ditt barn som bestämmer vad skeppet kommer lastat med.

Nu är det du som ska säga namnet på djuret.

TORSDAG • Vilka djur kan bo hos oss?

Fundera kring vilka djur som kan bo hos er och vilka som inte kan det.

Använd

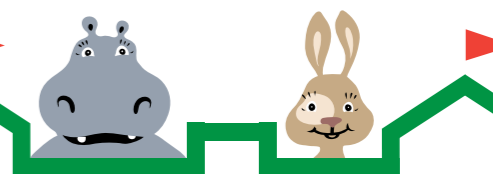
- ▶ pappersarket med bilder av 10 olika djur.

Att göra:

- ▶ Ta reda på vilka djur som kan bo hos er och vilka som bor i naturen.

Barnet lär sig

- ▶ att djur lever på olika sätt
- ▶ om djurens rättigheter.

Gör så här:

Ta fram pappersarket med djur.

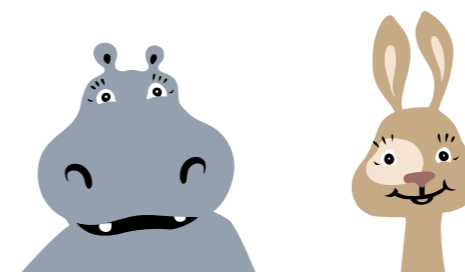
Samtala om de djur som finns på bilderna. Låt ditt barn berätta det hon eller han vet om djuren.

Samtala om att alla djur skall behandlas med respekt.

Vad betyder det?

Du kan också fråga:

- ▶ Vilka djur bor på bondgården? (Vilka djur är sällskapsdjur?)
- ▶ Vilka djur lever vilt i naturen?
- ▶ Vilka djur kan leva tillsammans med människor inomhus?
- ▶ Hur ska man sköta tama djur?
- ▶ Vilken är skillnaden mellan husdjur och sällskapsdjur?
- ▶ Hur ska man behandla vilda djur?

Om ni vill kan ni leka leken med andra djurgrupper: insekter, djur som lever i havet, fiskar, fåglar, djur med lång svans, randiga djur o.s.v. Kanske Hopp också vill vara med i leken.

Om ni vill kan ni ta reda på om man kan ha djur där ni bor och vilka djur som finns i närheten av ert hem. Kanske finns det en djuraffär i närheten som ni kan besöka – och kanske får Hopp följa med.

FREDAG • Hur lever djuren?

Spela ett spel om djur.

Använd

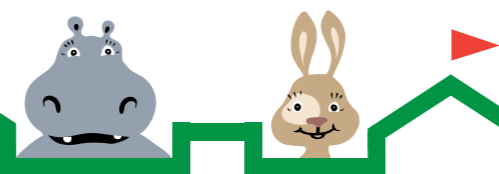
- ▶ arket med textkort
- ▶ lim
- ▶ sax.

Att göra:

- ▶ Diskutera vad olika djur gör.
- ▶ Pysla textkort.
- ▶ Spela spelet.

Barnet lär sig

- ▶ om djur
- ▶ att djur lever på olika sätt
- ▶ att tänka efter
- ▶ att föreställa sig något.

Gör så här:

Samtala om att olika djur brukar göra olika saker. Ta nu fram arket med textkort och klipp ut dem. Limma ihop korten så att djurets namn står på den ena sidan av kortet och det som djuret gör står på den andra sidan. Läs tillsammans djuren som står på korten och bred ut dem på bordet.

Välj turvis ett kort (och läs igen djuret på kortet).

Fundera på:

- ▶ Känner ni djuret?
- ▶ Var och hur lever det?
- ▶ Vad gör djuret?

Vänd sedan kortet och läs vad där står. Tycker ni att det är djurets arbete? Vad brukar det här djuret också göra?

Gör likadant med alla korten.

EXTRA AKTIVITET • Fånga musen

Pysla en mus av snöre och knappar och lek "Fånga musen".

Använd

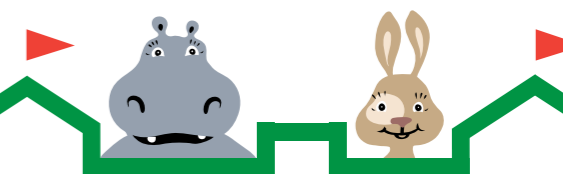
- ▶ snöre (ert eget)
- ▶ knappar (era egna)
- ▶ en plastmugg eller en kopp (er egen).

Att göra:

- ▶ Pysla en mus av snöre och knappar och lek leken.

Barnet lär sig

- ▶ att det är roligt att leka tillsammans då alla är med och följer spelreglerna
- ▶ uppmärksamhet och att reagera snabbt.

Gör så här:

Ta fram snöret och knapparna. Klipp en ca 30 cm lång bit av snöret. I ena ändan av snöret binder ni fast en stor knapp. Snöret och knappen är "musen". Pysla flera möss om ni är flera som är med i leken.

Sätt er vid ett bord eller på golvet. Kom överens om på vilket område musen får röra sig (en stor cirkel). Lägg musen i cirkeln. Den som är musen håller i snöret. Den som försöker fånga musen har plastmuggen i handen. Nu gäller det att försöka fånga musen genom att lägga muggen på knappen.

Börja leken:

Musfångaren säger: "inte nu... men nu!" Den andra försöker då dra undan musen genom att rycka i snöret.

Byt roller och lek turvis mus och musfångare.

Om ni vill kan ni leka Lejonjakt. Sök upp leken på lekar.folkhalsan.fi Välj Språklekar och skriv in Lejonjakt i Fritextrutan. Läs ramsan Lejonjakt högt för ditt barn. Fråga ditt barn om hon eller han känner ramsan. Lek ramsan tillsammans och gör rörelserna till.

Om ni vill kan ni läsa dikten "Elektronisk kärlek" i boken Råttan Bettan eller dikten "K rakel Spektakel" ur boken Här dansar Herr Gurka. Ni kan till exempel klappa rytmen på knäna med händerna, stampa fötterna, knäppa med fingrarna eller kombinera rörelserna.

FHille

- för en god skolstart

FHille är baserat på förskoleprogrammet Hippy International samt på HippHopp i Danmark

©Folkhälsan 2020

Sagan om Hipp och Hopp: Ulla Rabén

Illustratör: Terese Bast

Grafisk form: Nanne Nylund/Byråådan

Tryck: Grano, Vasa

 folkhälsan

